

робота студентів має бути зведена до мінімуму і більша частина матеріалу подаватися безпосередньо на практичних заняттях.

Отже, «за своїм змістом, формами і методами освіта не є незмінним, закостенілим феноменом, адже вона весь час реагує на нові цивілізаційні виклики, суспільні реалії, враховує тенденції, перспективи розвитку людства, національного буття народу» [2, с. 8].

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: підруч. для студ., аспірантів та молодих викл. вузів. Київ: Либідь, 1998. 557 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посіб. Київ: Академвидав., 2004. 352 с.
3. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Академвидав., 2006. 354 с.

*Канд. істор. наук, доцент кафедри
історії та мовознавства
К. Е. Колесник*

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ВИХОВНОЇ РОБОТИ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Початок воєнних дій на території України 24 лютого 2022 року завдав значної шкоди організації навчального та виховного процесу в університеті. Керуючись Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 року за № 64/2022 [1] та враховуючи лист МОН України «Про організацію освітнього процесу» від 25.02.2022 р. за № 1/3277-22 [2] був прийнятий Наказ ректора від 25 лютого 2022 р. № 25 «Про зміни в організації освітнього процесу в II семестрі», згідно з яким були впроваджені вимушені канікули для учасників освітнього процесу [3]. З 1 квітня 2022 року навчальний процес в університеті був відновлений. Враховуючи особливості воєнного стану і з метою створення безпечного освітнього середовища, навчальний процес проводився повністю в дистанційному форматі.

Відповідно, виховна робота також була повністю переведена в дистанційний формат. З метою інформування студентів про правильне і безпечне поведіння в умовах воєнного стану на сайті університету було розміщено ряд інформаційних матеріалів. В травні 2022 року в дистанційному форматі було проведено зустріч зі студентами фахівця з цивільного захисту Гавази А. О. на тему «Поведіння з вибухонебезпечними предметами».

Внаслідок тривалих вимушених канікул ряд виховних заходів в університеті було скасовано. Навіть відновлення навчального процесу не дало змоги повною мірою виконати план проведення виховної роботи в університеті. Були повністю скасовані виховні розважальні заходи, такі як святковий концерт

до Міжнародного жіночого дня, конкурс «Міс Університет», фізкультурно-спортивне свято «День здоров'я» тощо.

Натомість основна увага була зосереджена на організації патріотичного виховання студентів. Продовжили свою роботу дискусійний клуб університету, студентські наукові гуртки, такі як історичний, мовознавчий, філософський тощо. В дистанційному форматі було проведено заходи, присвячені дню пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи, Дню перемоги та Дню Пам'яті та примирення, 400-й річниці з дня смерті гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, 450-й річниці з дня заснування реєстрового козацтва та інші.

Враховуючи досвід проведення виховної роботи в університеті в умовах воєнного стану та керуючись Листом МОН № 1/9105-22 від 10.08.22 року «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2022/2023 н. р.» [4] приходимо до висновків, що в 2022–2023 навчальному році виховну роботу в УкрДУЗТ необхідно проводити в дистанційному режимі, і особливу увагу слід приділити патріотичному вихованню студентів та наданню психологічної підтримки учасникам освітнього процесу.

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України №64/2022 від 24 лютого 2022 року. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

2. Про організацію освітнього процесу: лист МОН України № 1/3277-22 від 25.02.2022 р. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/86140/.

3. Про зміни в організації освітнього процесу в II семестрі 2021/2022 навчального року: наказ ректора від 25 лютого 2022 р. № 25. URL: <https://kart.edu.ua/novini/pro-zmini-v-organizacii-osvitnogo-procesu-v-ii-semestri-2021-2022-navchalnogo-roku>.

4. Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2022/2023 н. р.: лист МОН України № 1/9105-22 від 10.08.22 року. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/87090/.

*Канд. істор. наук, доцент кафедри
історії та мовознавства*

І. А. Сніжко

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Якісна вища освіта – це не тільки ґрунтовні фахові знання, а й виховання справжніх громадян, патріотів своєї країни, що набуває особливої актуальності в умовах воєнного часу. Дуже важливою в патріотичному вихованні є емоційна складова: розповіді конкретних людей про події, учасниками яких вони були, створюють уявний ефект присутності, впливаючи на почуття. Як приклад – дві розповіді між якими 80 років, те ж саме місце – Ізюмщина, той же біль та відчай. І та ж причина – ворожий напад із заходу чи зі сходу – для загарбання території та знищення населення. За рядками спогадів – долі конкретних людей: відомого археолога-краєзнавця Миколи Вікентійовича Сібільова та шкільної вчительки Ірини Володимирівни Восьмерик.